

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీమహాలక్ష్మ్యే నమః

శ్రీమద్వేంకటాధ్వరివిరచితే శ్రీలక్ష్మీసహస్రే

॥ ప్రారంభస్తబకః ప్రథమః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీమహాలక్ష్మ్యే నమః

॥ ప్రారంభస్తవకః ప్రథమః ॥

లక్ష్మీ చరణరాజీవలాక్షాలక్ష్మిత వక్షసే ।
విశ్వసర్గాదిలీలాయ వేంకటబ్రహ్మణే నమః ॥ 1.1 ॥

అసదృశమరుణాబ్జదృశం
ప్రస్వీన్నపయోధరస్ఫురన్మూర్తిం ।
మనసి దధీమహి సతతం
మాతారం మాతరం చ లోకానాం ॥ 1.2 ॥

ప్రాతరంబుజవిడంబిలోచనాం
మాతరం త్రిజగతాముపాస్మహే ।
శీతరమ్యకరుణావలోకనైః
యా తరంగయతి మంగలాని నః ॥ 1.3 ॥

ఆచక్రాయుధమా చ మామకగురోరాచార్యవర్గం భజే
మధ్యస్థైరిహ నాథయామునముఖైర్మాన్వైః సనాధీకృతం ।
క్షీరాంభోధిసుతాపయోధరపయః పూరా ఇవోదిత్వరాః
యద్వాచాం విసరా జగంతి నితరాముజ్జీవయంతి స్వయం ॥ 1.4 ॥

భువనజననీం తుష్టూషంతీ పురో రసనాఽధునా
రచయతి నమో వాచే ప్రాచేతసాననజన్మనే ।
జనకతనయా దివ్యోదంతామృత ద్రవ వర్షిణీం
జగతి కవయః శ్రావ్యం కావ్యం గృణంత్యవలంబ్య యాం ॥ 1.5 ॥

పరాశరమునీశితుః ప్రణతికర్మ కుర్మస్తరాం
 అహీనగుణశోభితైరమృతసాధనోత్కంఠిభిః |
 యదీయకృతిసింధునా విమథితేన యత్నాద్భుద్భైః
 ప్రకాశమిహ నీయతే పరమపూరుషప్రేయసీ || 1.6 ||

దద్యాదద్య కుదృష్టిసర్పగరుడస్తయ్యంతవిద్యాగురుః
 శ్రీమాన్ వేంకటనాథదేశికమణిః శ్రేయాంసి భూయాంసి నః |
 దత్సే దృష్టిలవేన దేవి భజతాం యా త్వం విభుత్వం రమే
 తస్యా హంత తవాపి యేన విభుతా సుష్టు ప్రతిష్ఠాపితా || 1.7 ||

శీతజ్యోతిః శిఖరినగరీసాగరాంభోధరాదేః
 జల్పం జల్పం జలధితనయే హంత మిథ్యాసమృద్ధిం |
 నిర్విణ్ణా మే నను భగవతీ భారతీయం త్వదీయం
 స్తోత్రం చిత్రం స్ఫురతి జనని స్వైరమారబ్ధుకామా || 1.8 ||

మదాంధక్షోణీపత్యపసదమనః ప్రీణనకృతే
 నమస్కారాన్ బ్రూమో భగవతి చమత్కారవచసే |
 విధాత్రీమానందం విపులమిహ చాఽముత్ర చ తవ
 స్తుతిం ప్రస్తోత్వంహోభరనిరసనాయాఽద్య రసనా || 1.9 ||

తత్తాదృగ్రచనావిదగ్ధరసనాకండాతినిర్ధూతయే
 కేచిన్నీచవిచారగోచరగిరో గృధ్నంతి మిథ్యాకృతిం |
 స్వం వాగ్బ్రహ్మ పురాణజిహ్మాగశిరః కంపావహం పావనీ
 కర్తుం దేవి వయం పునస్తవ కథారంభాయ జృంభామహే || 1.10 ||

శయ్యా శబ్దగుణానుశాసనచణా ఛందోమయం వాహనం
 సోదర్యస్తు కలానిధిస్తవ రమే సూనుశ్చ వాణీపతిః |
 తస్యాస్తే పురతః స్తవం మితమతిః ప్రాజ్ఞోచితం శ్రావయన్
 గుంజావిక్రయిణః శ్రయామి పదవీం మాణిక్యపుంజాపణే || 1.11 ||

కవీనాం ప్రత్నానాం కబళితసుధాస్వాదిమమదైః
 అనూచీనైః స్తోత్రైః శ్రుతిజడిమభాజో జనని తే |
 అజామిత్యాయైవ స్తవమిమమకూపారతనయే
 వియాతా గ్రథ్నీమో విహసనపదైః కైరపి పదైః || 1.12 ||

విద్వద్భ్యః స్వదమానయా యదనయా విశ్వాంబ నాధీయతే
 స్తుత్యా తే సుఖమజ్ఞచేతసి దృషత్ప్రాయే న దూయే తతః |
 గాంధర్వీ హి పురందరాదిశిరసామాందోలయిత్రీ చిరం
 గీతిః సా బధిరాన్న నందయతి చేత్ కిం ఛిన్నమేతావతా || 1.13 ||

వక్త్రం నైవ చతుర్విధా శ్రుతిరసావీష్టే న చాష్టశ్రుతిః
 నో చక్షుః శ్రుతిరప్యహో తవ గుణాన్ నారాయణప్రేయసి |
 స్తోతుం త్వామపి తామహం వ్యవసితో దూరం హనూమన్ముఖైః
 దుర్లంఘ్యం జలధిం తరీతుమనసః పంగోర్దధే చాపలం || 1.14 ||

గర్వద్దుర్వసుధాపతిస్తుతిపరవ్యాహారకూహాంధతా
 నిర్విణ్ణాశయ ఏష వేంకటకవిః పంకేరుహావాసిని |
 అద్య త్వద్గుణవర్ణనామృతరసైరానందితుం జృంభతే
 చించాపర్ణరసావసన్నరసనః పుండ్రేక్షుసారైరివ || 1.15 ||

నాహం జానే నవరసగతీర్నార్థమక్షుణ్ణమన్యైః
 నాలంకారానపి చ న వచోగుంభగంభీరిమాణం |
 స్తోతుం మాతస్తదపి భవతీం త్వక్తలజ్జో యతేఽహం
 మంతుం కిం తు ప్రథితకరుణా క్షంతుమర్హస్యముం త్వం || 1.16 ||

చక్షుష్మంతశ్చరణకమలే చక్షుషా శ్రోత్రవంతః
 శ్రోత్రే భూమేర్జనని జగతాం జన్మవంతోఽపి న స్మః |
 వక్త్రాణ్యాసన్ భగవతి న షట్ పంచ చత్వారి వా నః
 కస్మాదస్మాన్న హసతు జనః స్తోష్యతస్త్వద్గుణౌఘం || 1.17 ||

అభూమిస్త్వద్భూమా జనని జరతీనామపి గిరాం
 అసౌ కస్మాదస్మాదృశకృశమనీషోక్తివిషయః |
 అశక్యానామౌర్వాగ్నిభిరపి నిపాతుం నిధిమపాం
 అపారం తం పాతుం మశకశిశుకః కిం ప్రభవతి || 1.18 ||

ప్రకృష్యంతామస్మత్ప్రమితరకాలే విధిముఖాః
 వయం మాతస్తే వా తవ నుతిదశాయాం సమధియః |
 నికర్షోత్కర్షౌ స్తాం నిశి తు శశిఖద్యోతమహసోః
 దివా కో వా భేదో దినకరకరవ్రాతజటిలే || 1.19 ||

వాగ్భిః కోరకితాని తే రచయతః స్తోత్రాణి వాణీపతేః
 అస్మాకం సుమితాం స్తుతిం కలయతామప్యంబ తుల్యం ఫలం |
 కౌబేరీం శ్రియమానశే బహుతరైః కశ్చిత్తపోభిశ్చిరాత్
 ఏనామాశు కుచేల ఏవ జగృహే ధానాప్రదానాదపి || 1.20 ||

ఆసన్ ధన్యతమాః గుణాంస్తవ బహునానాస్వాద్య శక్రాదయో
 గృహ్లాంతోఽపి గుణార్ణవామృతకణాన్మాతః కృతార్థా వయం |
 ఆచామంతి సుధార్ఘురాన్ సుమనసో ద్విత్వాంశ్చకోరాః కరాన్
 ఐణాంకానవిశేషమార్తిశమనం తత్రోభయేషామపి || 1.21 ||

దేవి శ్రీర్వృషశైలదేవదయితే దాక్షిణ్యపుణ్యక్షితే
 మాతః సాహసతస్తవ స్తవమిమం కర్తుం ప్రవృత్తస్య మే |
 ఉన్మీలంతు పరం గిరస్తవ కరాలంకారపంకేరుహ -
 ప్రేంఖత్తుంగషడంఘ్రిసంఘ విసరజ్ఞంకారశంకాకరాః || 1.22 ||

పద్యానాం దశభిర్యదస్తుత శతైస్త్యత్యేయసః పాదుకాం
 త్రయ్యంతార్యగురుః పరో హయముఖస్తత్రాంబ ! కో విస్మయః |
 స్తోకప్రజ్ఞమతీవ మూకమపి మాం శ్లోకైః సహస్తేణ తే
 స్తోతారం సమవేక్ష్య సూక్ష్మమతిభిః కస్మాన్న విస్మీయతే || 1.23 ||

మన్యే సత్స్వపి వాఙ్మయేషు విదుషామన్యేషు ధన్వైర్బుధైః
 ఉక్తిర్మే భువి దేవి తావకగుణస్పర్శాదుపాదీయతే |
 భద్రే త్వద్రమణప్రశస్తచరణద్వంద్వైకసంసర్గతో
 భర్గః స్వర్గధునీం బిభర్తి శిరసా భూయస్సు సత్స్వంబుషు || 1.24 ||

తవ స్తోత్రే మందాః కతిచిదతిచిత్రేఽపి కమలే
 న విందంత్యానందం యది తదపి న మ్లాయతి మనః |
 సృజేదేవ స్రష్టా స కిల విపులేఽస్మిన్ క్షితితలే
 చమత్కారానందానుభవచతురాన్ ద్విత్రిచతురాన్ || 1.25 ||

సుచారుమధువీచికారసముచో వచోదేవతా -
 కుచామృతకచాకచిప్రథనచాతురీమేదురాః |
 నరాః సతతమిందిరాగుణకథాసుధాదోహినీః
 ఉపాధ్వమిహ వేంకటాధ్వరికవేరుదారా గిరః || 1.26 ||

స్వైరం ప్రరోహయతు పద్యసహస్రమేతత్
 దాసస్య మే వదనసీమ్ని తవాఽవలోకః |
 యః క్వాపి హంత సకృదంజలిబంధభాజి
 జంతౌ జగజ్జనని సౌతి సహస్రమక్షాం || 1.27 ||

పంకజనిలయే స్తోత్రం
 వేంకటకవిగీతమేతదవిగీతం |
 కింకరకృతమితి కృపయా
 త్వంకలయితుమర్హసి ప్రసీదంతీ || 1.28 ||

రసికాలిభిరాస్వాద్యం రమ్యం శ్రీకరవిలసదలంకరణం |
 వికసతు సూర్యాలోకాత్ పద్యసహస్రం సహస్రపత్రమివ || 1.29 ||

|| ఇతి శ్రీమద్వేంకటాధ్వరివిరచితే శ్రీలక్ష్మీసహస్రే ప్రారంభస్తబకః ప్రథమః ||